Приложение № 20 към т. 1, буква „у“

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ЗАЕДНО В ИЗКУСТВАТА И В СПОРТА“

1. ОПИСАНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Заниманията с изкуства и спорт развиват ключови компетентности, необходими не само в образователния процес, но и в социален аспект.

Творческите дейности, които ще се реализират по програмата, ще допринесат за стимулиране талантите на учениците, в това число и на учениците със специални образователни потребности, за повишаване на тяхната мотивация, за социализацията им, за развиване на личното творчество, на танцовото, музикалното, театралното, фотографското, филмовото и изобразителното изкуство в училището.

Заниманията със спорт изграждат качества като воля, упоритост, постоянство, отговорност, самочувствие, дисциплинираност, екипност. Физическата активност оказва силно положително въздействие и върху психичното здраве на подрастващите.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие със Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

Обща цел:

Осигуряване на условия за личностно развитие на учениците, в това число и на учениците със специални образователни потребности, за развитие на способностите, дарованията и силните им страни в областта на изкуствата и спорта чрез групови дейности и екипна работа.

Специфични цели на програмата:

- Засилване на интереса на учениците за участие в изяви в областта на танцовото, музикалното, театралното, фотографското, филмовото и изобразителното изкуство.
- Повишаване на музикалната, танцовата, театралната, фотографската и филмовата култура, както и културата в областта на изобразителното изкуство на подрастващите и насърчаване съхраняването и утвърждаването на културните ценности.

- Осигуряване на условия за работа на учениците чрез екипно взаимодействие при участието и изявата им в колективни спортове.
- Развитие на спортните способности на учениците и изграждане на умения за здравословен начин на живот.

Програмата обхваща ученици, в това число и със специални образователни потребности, от I до XII клас от държавни, общински и частни училища на територията на Република България.

3. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

- брой групи и отбори, сформирани по националната програма – не по-малко от 3500 групи и отбори;
- брой ученици, включени в групите и в отборите по националната програма – не по-малко от 35 000 ученици.

4. ЦЕЛЕВА ГРУПА

Ученици, в това число и със специални образователни потребности, от държавни, общински и частни училища.

5. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Осигурени условия за личностно развитие на учениците чрез екипно взаимодействие при участието и изявата им в колективни изкуства, насочени към стимулиране на техните интереси, способности и компетентности.
- Насърчен и засилен интерес на учениците за участие в колективни спортове.
- Подобрена работа в екип и повишени социални и приятелски взаимодействия сред учениците.
- Повишена музикална, танцова, театрална, фотографска, филмова култура, както и повишена култура в областта на изобразителното изкуство.
- Съхранени и утвърдени културни ценности.
- Подобрена физическа активност, социализация и самочувствие на учениците със специални образователни потребности.

- Развити комуникативни, когнитивни и двигателни умения на учениците със специални образователни потребности.
- Създадена подкрепяща среда, която насърчава индивидуалните способности на всеки ученик.
- Повишена обществена ангажираност към приобщаващото образование чрез културни и спортни инициативи.

6. БЮДЖЕТ

Общ бюджет на програмата: **9 136 150 евро**

Модул 1 – 3 725 000 евро

Модул 2 – 3 665 000 евро

Модул 3 – 1 700 000 евро

Администриране и мониторинг: 46 150 евро за администриране и за мониторинг

7. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ

Държавни и общински училища и Националният дворец на децата

Всички училища без оглед на броя на учениците могат да кандидатстват с до 6 групи/отбора:

- до 2 групи по Модул 1 – независимо от направлението, категорията и възрастовата група;
- до 2 отбора по Модул 2 – независимо от вида спорт, възрастовата група и пола;
- до 2 групи/отбори по Модул 3 – независимо от направлението, категорията, вида спорт, възрастовата група и пола.

Ако по даден модул не се сформира група/отбор, това не води до увеличаване на броя на групите/отборите по останалите модули.

Всяко държавно или общинско училище може да кандидатства за реализиране на дейности по националната програма самостоятелно или в партньорство с частно училище.

Частно училище може да участва в реализиране на дейности по националната програма само в партньорство с държавно или общинско училище. Едно частно училище е допустимо да участва в партньорство само с едно държавно или общинско училище. Частното училище само избира държавно или общинско училище за партньор и сключва договор с него за изпълнение на дейности по националната програма. Когато държавно или общинско училище е получило предложение за партньорство от повече частни училища, то може да сключи договор за

сътрудничество само с едно избрано от него частно училище. В договора за сътрудничество директорът на частното училище посочва за Модул 1 – броя на групите, направлението, категорията и възрастовата група, за Модул 2 – броя на отборите, вида спорт, възрастовата група и пола на участниците, за Модул 3 – броя на групите/отборите, категорията/вида спорт.

При партньорство всяко едно от училищата партньори независимо едно от друго определя броя на групите/отборите.

Националният дворец на децата администрира дейностите по Националната програма „Заедно в изкуствата и в спорта“ чрез екип от специалисти.

8. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ – до 30.09.2027 г.

9. МЕХАНИЗЪМ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

При реализацията на дейностите за изпълнението на целите по програмата се извършва мониторинг. Мониторингът се осъществява чрез преглед на документи в съответната електронна платформа и чрез проверки, които се извършват от комисия, определена със заповед на началника на регионалното управление на образованието, на място в училищата, получили финансиране, и от екип на МОН и НДД, отговарящ за администрирането на програмата.

Мониторингът на място включва проверка на:

- реализиране на дейностите;
- проектната документация на съответното училище;
- разходооправдателните документи за направените разходи съобразно предвиденото в заявените бюджетни дейности във формулярите за участие.

Мониторингът може да бъде извършен и по електронен път.

В средствата, определени за НДД по Националната програма „Заедно в изкуствата и в спорта“, се включват и средства за мониторинг.

След приключване на мониторинга РУО изпраща доклад до директора на НДД на ел. адреси: **ndd@mon.bg; npc.bg@abv.bg**, който администрира програмата, а екипът на НДД изпраща обобщена информация за програмата до министъра на образованието и науката.

Средствата за мониторинг на МОН по програмата са в размер до 3 650 евро и са за сметка на националната програма.

10. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

10.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

10.2. Декларацията по т. 10.1 е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на общността или друга донорска програма“.

11. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ И СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Занимания с групите по разработени програми за направление, категория и възрастова група.

Модул 1. Изкуства

11.1. Сформиране на групи съобразно етапите на образование

Участниците в групите се разпределят в три възрастови групи:

I възрастова група – I – IV клас

II възрастова група – V – VII клас

III възрастова група – VIII – XII клас

11.2. Направления и категории

1. Музикално изкуство:

• вокални групи за изпълнение на:

- забавна и естрадна песен – вокална група
- класическа музика – академични хорове, ансамбли
- народна песен – ансамбли

• инструментални групи/оркестри за изпълнение на:

- класическа музика
- съвременна музика
- народна музика

2. Танцово изкуство:

• класически танц/балет – поставя се хореография от класическото наследство или нова интерпретация върху познати откъси от балетни произведения; изпълненията трябва да са издържани в стилистиката на класическия танц.

• съвременни танци и улични стилове – групите в категорията „съвременни танци“ могат да бъдат в стиловете: джаз танц, съвременен танц, греъм, диско, нестандартни форми и др., а в категорията „улични стилове“ – Hip-Hop, Break dance, New Style, Locking&Popping, Krumping и др.

• характерни танци, вкл. и народни танци – групи за танцов фолклор, стилизирани сценични форми на танци на народите, вкл. и български народни танци.

3. Театрално, филмово и фотографско изкуство – поставяне на сценични задачи, реализиране на кратки филмови продукти, изложби:

• театрално изкуство
• филмово изкуство
• фотографско изкуство

4. Изобразително изкуство:

• изящни изкуства

• приложни изкуства

11.3. Брой участници в групите по направления

• Музикално изкуство:

- вокални групи – минимум 5 участници

- инструментални групи/оркестри – минимум 5 участници

• Танцово изкуство – минимум 8 участници

• Театрално, филмово и фотографско изкуство – минимум 8 участници

- Изобразително изкуство – минимум 8 участници.

11.4. Брой часове за занимания в сферата на изкуствата през учебната 2026/2027 година

Всяка група разполага с до 80 учебни часа и не по-малко от 2 часа седмично. Часовете се предвиждат за занимания, за изяви (до 3 изяви – за Коледа и други празници) и за посещения (до 3 посещения на театър, изложба, кино и др.) в рамките на областта.

11.5. Ръководители на групите

Ръководителите на групите в съответното направление и категория могат да бъдат специалисти от самото училище в сферата на музикалното, танцовото, театралното, филмовото, фотографското и изобразителното изкуство, както и външни специалисти в дадената област.

Препоръчително е ръководителите на групи да бъдат външни специалисти.

Допустимо е специалист в дадено направление да бъде ръководител на повече от една група.

С външните специалисти се сключва договор.

Заниманията в сферата на изкуството се осъществяват по разработени програми, съобразени с направлението, категорията и възрастовата група.

Модул 2. Спорт

11.1. Сформиране на отбори по вид спорт

- баскетбол
- волейбол
- футбол
- хандбал

11.2. Сформиране на отбори в четири възрастови групи за момичета/момчета и девойки/юноши:

- I – IV клас – момичета, момчета; смесени отбори;
- V – VII клас – момичета, момчета; смесени отбори;
- VIII – X клас – девойки, юноши;
- XI – XII клас – девойки, юноши;

11.3. Брой ученици, включени в отбор:

-баскетбол – минимум 10 ученици и максимум 15 ученици

-волейбол – минимум 10 ученици и максимум 15 ученици

-футбол – минимум 12 ученици и максимум 20 ученици

-хандбал – минимум 10 ученици и максимум 16 ученици

11.4. Брой часове за занимания и подготовка на отборите през учебната 2026/2027 година

Всеки отбор разполага с до 80 учебни часа и не по-малко от 2 часа седмично. Часовете се предвиждат за тренировки, за състезания по съответния вид спорт (до 3 състезания – по повод различни празници) и за събития и посещения (до 3 посещения на спортни състезания, събития др.) в рамките на областта.

11.5. Учители/треньори на отборите

Учителите/треньорите на отборите могат да бъдат от самото училище или външни специалисти.

Съгласно чл. 5 от Наредба № 24 от 5.11.2019 г. за условията и реда за организиране и провеждане на тренировъчна и състезателна дейност на децата и учениците извън учебния план: „Тренировъчната и състезателната дейност на децата и учениците извън учебния план се осъществяват от педагогически специалисти с професионална квалификация "учител по физическо възпитание и спорт" или "треньор" по вид спорт“.

Външните специалисти – треньорските кадри за организиране и провеждане на занимания по съответния вид спорт, следва да отговарят на изискванията на Наредба № 1 от 04.02.2019 г. за треньорските кадри.

Препоръчително е учителите/треньорите на отборите да бъдат външни специалисти.

Допустимо е учител/треньор да води повече от един отбор.

С външните специалисти се сключва договор.

Подготовката на отборите и провеждането на тренировките се осъществяват по разработени програми за вида спорт.

Участие на отборите във вътрешноучилищни и/или междуучилищни състезания.

При участие на отборите в състезания е необходим документ за предсъстезателен физикален медицински преглед, извършен не по-рано от 72 часа преди състезанието съгласно чл.

17, ал. 3 и/или ал. 5 от Наредба № 24 от 5.11.2019 г. за условията и реда за организиране и провеждане на тренировъчна и състезателна дейност на децата и учениците извън учебния план по образец, съответно Приложение № 1 към чл. 17, ал. 4 и/или Приложение № 2 към чл. 17, ал. 6 от Наредбата.

Учителите/треньорите на отборите организират и осъществяват участието на отборите във вътрешноучилищни и/или междуучилищни състезания в рамките на населеното място и областта. Също така провеждат игри, включващи различни елементи от вида спорт и в зависимост от възрастовата група.

Модул 3: ***Изкуства и спорт за ученици със специални образователни потребности***

11.1. Създаване на групи/отбори за ученици със специални образователни потребности.

В съответствие с принципите на приобщаващото образование и насърчаването на личностното развитие на всички ученици в реализиране на дейности по Националната програма „Заедно в изкуствата и в спорта“ се включват и ученици със специални образователни потребности. Чрез специализирани групи/отбори в областта на изкуствата и спорта се създава среда, която подпомага тяхното социално, емоционално и физическо развитие.

Този модул обхваща дейности, свързани с адаптирани занимания в сферата на изкуствата и спорта, които развиват социалните, емоционалните и двигателните умения на учениците със специални образователни потребности.

11.2. Допустими дейности:

- **Изкуства – арттерапия**, музикотерапия и др.
  - музикално изкуство – свирене на музикални (ударни и ритмични) инструменти, вокални изпълнения;
  - танцово изкуство –-включва различни стилове танци;
  - театрално изкуство **–** театрална импровизация, пантомима, изграждане на ролеви игри, етюди и др.;
  - изобразително изкуство – рисуване с различни техники; моделиране с глина, пластилин, дърво и други материали; колажни и смесени техники; работа с интерактивни дигитални инструменти;
  - други, според силните страни и желанията на учениците.

• **Адаптирани спортове:**

- спортни дейности, модифицирани според възможностите на учениците, като футбол, баскетбол, волейбол, боче, голбал и други с адаптирани правила.

Чрез разнообразието от дейности се цели не само физическото развитие на учениците, но и тяхното социално приобщаване, повишаване на самочувствието и качеството на живот.

11.3. Организация на групите/отборите

В рамките на този модул се създават специализирани групи/отбори за ученици със специални образователни потребности.

Всяка група или отбор се състои от минимум 3 ученици.

Групите/отборите следва да бъдат съобразени с възрастовите и познавателните способности на учениците, като се допуска групите/отборите да бъдат сформирани с ученици от различни възрасти в зависимост от специфичните им потребности и силните им страни.

11.4. Брой часове за занимания за изкуства и спорт за ученици със специални образователни потребности през учебната 2026/2027 година

Всяка група/отбор разполага с до 80 учебни часа и не по-малко от 2 часа седмично. Часовете се предвиждат за занимания, за изяви/състезания (до 3 изяви – за Коледа и други празници) и за събития и посещения (до 3 посещения на театър, изложба, кино, спортни състезания, събития др.) в рамките на областта.

11.5. Ръководители на групите/отборите

Ръководителите/треньорите на групите/отборите могат да бъдат външни специалисти в дадената област, както и специалисти от самото училище. С външните специалисти се сключва договор.

Специалистите организират и осъществяват участието на групите/отборите във вътрешноучилищни и/или междуучилищни изяви и състезания в рамките на населеното място и областта.

Допустимо е специалист в дадено направление да бъде ръководител/треньор на повече от една група.

Настоящият модул гарантира, че учениците със специални образователни потребности ще имат равен достъп до заниманията по програмата, като им се предоставят условия за пълноценно включване и развитие.

12. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

12.1 Разходи, допустими за финансиране

Конкретната стойност за финансиране на една група в държавно, общинско или частно училище се определя от попълнения във формуляра за участие бюджет, но не повече от 2500 евро.

За изпълнение на дейностите се осигурява финансиране на училищата за:

- сценични костюми, инструменти, озвучителна и снимачна техника, танцов под, декори и др., свързани със съответното направление;
- екипировка на учениците, включени в отбора, и учител/треньор по вид спорт; спортни уреди и пособия (топки, мрежи, конуси и др., необходими за съответния спорт), различни видове изкуствена настилка;
- материали, пособия, консумативи и спортни уреди, свързани със съответното направление или спорт;
- възнаграждения на всеки от ръководителите за подготовка, изява и посещения на групата до 80 часа;
- застраховка на учениците, включени в отбора, с изключение на тези ученици, които имат направена застраховка от образователната институция;
- предсъстезателни физикални медицински прегледи;
- размерът на възнаграждението е в размер на 12 евро за отработен учебен час за един специалист, като в сумата се включват и осигуровките за работодател;
- транспортни/пътни разходи на ръководителите на групите в случаите, когато не са от същото населено място – до 400 евро на специалист;
- участия в изяви – концерти, театри, танцови спектакли, изложби, състезания и спортни празници и др. в зависимост от направлението и категорията/вида спорт на групата – до 3 изяви годишно в рамките на областта – транспортни разходи, в случай на необходимост, за учениците и придружаващите ги учители (организирането на транспорт се осъществява, когато планираните изяви не се провеждат в населеното място, в което е училището, и следва да бъде съобразено с действащите нормативни изисквания).

- посещение на концерти, театри, филми, танцови спектакли, изложби, спортни състезания и др. в зависимост от направлението и категорията на групата или от избрания вид спорт – до 3 посещения годишно в рамките на областта – транспортни разходи, в случай на необходимост, за учениците и придружаващите ги учители (организирането на транспорт се осъществява, когато планираните посещения не се провеждат в населеното място, в което е училището, и следва да бъде съобразено с действащите нормативни изисквания) и за входни билети за учениците и придружаващите ги учители;

По програмата се финансират само участия на учениците в изяви и състезания, организирани по Националната програмата „Заедно в изкуствата и в спорта“.

Материалите, пособията, консумативите и спортните уреди в съответните направления и видове спорт следва да бъдат осигурени със започването на заниманията на групите.

Допустими административни разходи по модулите са разходи за заплащане на охрана; разходи за осигуряване на медицинско обслужване; разходи за дезинфектанти и санитарно-хигиенни материали и др.

12.2. Етапи и ред за финансиране

12.2.1. Финансиране на одобрените проекти за учебната 2025/2026 година

• предоставяне на училищата на останалите до 70% от одобрената сума за реално изразходваните средства;

12.2.2. Финансиране на одобрените проекти за учебната 2026/2027 година

• предоставяне на училищата на авансови средства в размер на 30% от одобрената сума;

• предоставяне на останалите до 70% от одобрената сума за реално изразходваните средства през 2027 г.

Финансовите средства за реализиране на дейностите по националната програма от частни училища се предоставят на партниращото държавно или общинско училище и се разходват само от тях съгласно националната програма. Всички материали, пособия и консумативи за групите/отборите в частното училище се осигуряват от партниращото държавно или общинско училище. Партниращото държавно или общинско училище сключва и договорите с ръководителите/треньорите на групи/отбори на частното училище за реализиране на дейностите по националната програма при спазване на същия ред.

12.3. Администриране на Националната програма „Заедно в изкуствата и в спорта“

- след одобряване на националните програми на Министерството на образованието и науката за 2026 г. от Министерския съвет, еднократно се предоставят средства на НДД в размер на 17 500 евро за администриране и мониторинг;
- 3 650 евро се предоставят на МОН за мониторинг на Програмата;
- за кандидатстване и отчитане на Програмата в електронна среда се разходват до 25 000 евро след сключване на договор между МОН и изпълнител. С договора се определят редът и условията за получаване, разходване и отчитане на средствата.

13. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Кандидатстването се извършва в електронната платформа по програмата в срок до 45 календарни дни след приемане на националната програма с решение на Министерския съвет.

Училища могат да кандидатстват с до 6 групи/отбора:

- до 2 групи по Модул 1 – независимо от направлението, категорията и възрастовата група;
- до 2 отбора по Модул 2 – независимо от вида спорт, възрастовата група и пола;
- до 2 групи по Модул 3 – независимо от направлението, категорията, вида спорт, възрастовата група и пола.

При сформиране на групите и отборите следва да се имат предвид желанията, интересите и възможностите на учениците.

Информацията се попълва в електронна среда за всяка група/отбор по избрано направление/спорт и съдържа:

- наименование и кратко описание/характеристика на категорията;
- възрастова група
- брой ученици в групата/отбора – един ученик има право да бъде включен само в една група/отбор;
- информация за ръководителя на групата/отбора – имена и дали е от училището или външен специалист;
- основни цели и очаквани резултати;

- програма за провеждане на заниманията, за изявите/състезанията и за посещенията на учениците в рамките на населеното място – до 80 учебни часа и не по-малко от 2 учебни часа седмично;
- финансов план/бюджет за групата/отбора в избраното направление, категория, възрастова група.

В системата се прилагат сканирани следните документи:

- Решение на педагогическия съвет.
- Декларация за липса на двойно финансиране (Декларацията по т. 10.1).

Декларацията е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на общността или друга донорска програма“.

В електронната платформа се посочва общият брой ученици, включени в състава на групата/отбора, а утвърдените от директора на училището списъци, през м. септември 2026 г., с имената на учениците и на ръководителя/треньора и декларациите за съгласие от родител за участие в дейностите се съхраняват в училището при документацията по програмата.

Частните училища предоставят изискваните документи на партниращото държавно или общинско училище.

14. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОДОБРЕНИЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Комисия, определена със заповед на началника на РУО, в срок до 30 дни след последния срок на подаване на документите от училищата разглежда и одобрява подадената в електронната платформа информация.

Екипът на НДД обобщава потвърдената от РУО информация от електронната система и предоставя в МОН обобщени списъци по трите модула от програмата.

Министерството на образованието и науката класира училищата, които да бъдат включени в изпълнението на дейностите по националната програма по реда на кандидатстването им до изчерпване на бюджета на програмата.

Списък на класираните и одобрени за финансиране училища с изпълнение на дейности по националната програма се обявяват на сайта на МОН в раздел „Програми и проекти“.

15. ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИТЕ И ИЗВЪРШЕНИТЕ РАЗХОДИ

За учебната 2025/2026 година училищата изготвят и публикуват в електронната платформа обобщени отчети за изпълнението на дейностите и разходваните средства по националната програма, както следва:

- до 31.01.2026 г. за извършените дейности и разходи до 31.12.2025 г.

- до 31.07.2026 г. за извършените дейности и разходи до края на програмата.

РУО преглежда и потвърждава в електронната платформа обобщените отчети за изпълнението на дейностите и разходваните средства по националната програма в срок до 31.08.2026 г.

НДД изготвя обобщен отчет и анализ на изпълнението на дейностите, разходваните средства и информация от мониторинга.

Отчитането на дейностите и направените разходи по Националната програма „Заедно в изкуствата и в спорта“ за учебната 2026/2027 година ще се извършва своевременно и не по-късно от 31.07.2027 г.